

**OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ PENTRU ȘCOLI/SECȚII
CU PREDARE ÎN LIMBA MINORITĂȚILOR ȘI PENTRU ROMÂNII DIN DIASPORA**
**Secțiunea B Limba și literatura română pentru școli/secții cu predare în limbile altor
minorități și pentru românii din diaspora**
Etapă județeană/a sectoarelor municipiului București
13 martie 2026
Clasa a IX-a

- **Toate subiectele sunt obligatorii. Timpul efectiv de lucru este de trei ore.**
- **Răspunsurile date nu vor avea titlu sau motto.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu.**
- **Punctajul total este de 100 de puncte.**

Citește fiecare dintre textele date pentru a putea răspunde la cerințele formulate:

A. Îmi dădeam seama că, deși spuseseam povestea asta cu aeromodelele de multe ori, în diverse contexte, nu am stat niciodată să o rumeg, să-nțeleg ce a însemnat pentru mine. Și totuși trebuie să fi-nsemnat ceva, de vreme ce mi-o amintesc atât de bine.

De pildă, după-masa în care-am mers la Casa Pionierilor să mă înscriu - probabil îi țin minte toate detaliile pentru că a fost unul dintre puținele lucruri pe care le-am făcut cu taică-meu, în scurtă perioadă în care s-a lăsat de băut. Poate, cine știe, ziua aceea să nici nu fi fost așa senină și poleită cu aur, cum a rămas în memoria mea. Dar eu așa mi-o amintesc - caldă și caldă, cu soarele domol făcând să sclipească coaja castanelor proaspăt căzute pe jos. Trecusem de multe ori pe lângă curtea aia, ai cărei arțari și castani își revărsau crengile până-n stradă, dar nu intrasem niciodată. Poarta enormă de metal era deschisă larg și am urcat pe o alee pavată, care șerpuia printre copaci și garduri vii spre vechiul conac de pe deal, abia vizibil din stradă. Taică-meu era fascinat, nu atât de clădire, cât de faptul că o lăsaseră în picioare - în rest, pe tot bulevardul acela se construiseră blocuri noi. În holul de la intrare am găsit un panou cu toate cluburile, iar portarul ne-a explicat pe unde ajungem la demisol, unde erau aeromodele. Sosiserăm primii, atelierul era gol și doar după ce taică-meu a ciocănit tare în tocul ușii și și-a dres vocea a apărut un domn, care ne-a poftit înăuntru. Mi s-a părut caraghios, cu urechile lui clăpăuge și ochelarii cu funduri de borcane. Ne-a întins mâna amândurora, făcându-mă să mă fâstăcesc, și ne-a spus că el e instructorul. (...)

La fel de vie mi-a rămas și dezamăgirea totală de la sfârșitul acelei prime ședințe. Nu știu la ce mă așteptasem, dar sigur nu la mizeria aia de triunghi din carton lipit pe o baghetă de lemn, cu o bandă tot din carton rulată la vârf, pe post de bot - "modelul" *Delta*. Care-a pocnit podeaua la nici doi pași distanță, după ce s-a uscat aracetul și am avut voie să le testăm. Nici ale colegilor nu erau mai breze. Singurul care-a zburat a fost al instructorului, căci făcuse și el unul - a plutit prin încăperea rapid, drept, și a aterizat frumos pe o masă. Nu m-am gândit atunci cât de simplă și eficientă fusese lecția asta, care reușise să transforme dezamăgirea în ambiție, pentru că a doua zi îmi doream deja să mă întorc acolo. Să tai nenorocitul de carton drept, urmând perfect conturul, să nu-l năclăiesc cu lipici. Să arate, și mai ales să zboare, ca al profului. (...)

La sfârșitul ședinței, proful m-a rugat să mai rămân puțin și, după plecarea celorlalți, m-a chemat în biroul lui - o încăperea mică, ticsită cu hârtoage, machete și bucăți de modele - unde m-a întrebat dacă n-aș vrea să fac micromodele. Cum n-aveam habar ce sunt alea, a dat jos de pe un dulap o valiză enormă, căreia i-a făcut loc pe masă și din care a scos, bucată cu bucată, și-a asamblat în fața mea, pe un stativ, un micromodel. Era destul de mare, dar ceea ce m-a șocat era fragilitatea lui. Scheletul, făcut din niște nervuri foarte subțiri, era îmbrăcat într-o peliculă transparentă, pe care-o vedeam doar fiindcă lumina o făcea să joace în culori, ca baloanele de săpun. Se unduia ușor la orice mișcare, ca o pânză de păianjen, și nu-mi venea să cred că profesorul poate manevra piesele-acelea cu degetele lui uriașe, fără să le strivească. Când modelul a fost gata montat, m-a lăsat să-l țin câteva secunde, deși îmi tremurau mâinile de emoție, și-am avut un șoc fizic din cauza lipsei totale a greutății - simțeam doar rezistența ușoară a aerului când îl mișcam, atât. După ce i l-am dat înapoi a făcut câțiva pași în spate și l-a lăsat să plutească prin încăperea, urmându-l pas cu pas și prinzându-l înainte să ajungă la peretele din

partea opusă - a fost cel mai lin și lent zbor pe care-l văzusem, ca o filmare reluată cu încetinitorul. Eram total vrăjit, de parcă asistasem la un spectacol de magie. Apoi, în timp ce demonta modelul și-l băga înapoi în cutie, profesorul m-a întrebat dacă vreau să construiesc și eu așa ceva.

Mihai Mateiu, *În creștere*

B. Domnule general Dumitru Prunariu, când a prins aripi, în imaginația dumneavoastră, visul de a zbura? V-ați dorit din copilărie să vă faceți aviator, așa cum visează, la această vârstă, majoritatea băieților?

Îmi amintesc că eram în curtea casei în care locuiam, la Dârste, lângă Brașov, aveam patru-cinci ani și, jucându-mă, din când în când îmi îndreptam privirea către cer și vedeam avioanele care zburau. Brașovul se află la o intersecție de linii aeriene, așa că vedeam destul de multe în fiecare zi. Încet, încet am început să-mi pun întrebări: Ce sunt acele avioane? Cum zboară? Am aflat că transportă pasageri. Cum stau oamenii înăuntru? Treptat, la unele dintre aceste întrebări mi-a răspuns tatăl meu, care era inginer, apoi am încercat să aflu singur, înscriindu-mă la Casa Pionierilor, la cercul de aeromodele, unde am învățat și cum se construiesc micile aeronave, și cum zboară și am înțeles că aceleași principii se aplică și avioanelor mari. Treptat, mi-am dorit ca această pasiune să devină profesie. Am urmat-o pe parcursul școlii generale, al liceului, când am intrat într-un cerc de rachetomodele, numit simbolic „Mesagerii Cosmosului” și, ulterior, am ajuns să urmez cursurile Facultății de Inginerie Aerospațială, din cadrul Politehnicii din București, și să-mi împlinesc visul. (...)

Zborul n-a fost doar un vis, ci o pasiune pe care ați pus-o la lucru încă din copilărie. Cum v-au ajutat aceste cercuri în dezvoltarea pasiunii pentru zbor?

Țin minte că, în școală, eram încurajați să desfășurăm activități extrașcolare. Acestea se desfășurau în cadrul unor cluburi, cercuri pe domenii de activitate. Formarea mea, ca pasionat de aviație, în calitate de cunoscător al unor secrete, la început mai mici, apoi tot mai mari, legate de calculul și construcția avioanelor, s-a petrecut atunci, în copilărie, în cadrul cercului de Aeromodelism al Casei Pionierilor din Brașov. Mi-aduc aminte cu plăcere de instructorul nostru de atunci, Buta Bucur – mai este încă în viață, trăiește la Brașov –, care ne povestea, împreună cu elevii mai mari, lucruri legate de istoria aviației, de modul în care au fost concepute și construite avioanele lui Vuia, Vlaicu, Coandă, apoi despre ceea ce se construia la Brașov – aveam fabrică de avioane; la început s-au construit planoare, motoplanoare, avioane pentru agricultură, avioane ușoare, elicoptere ulterior, iar toate acele povestiri despre avioane, despre constructorii lor ne-au determinat și mai mult să fim implicați în acest domeniu de activitate și să ne dorim tot mai mult să ne ocupăm de el. Mulți dintre cei care am construit aeromodele la cercul de Aeromodelism al Casei Pionierilor din Brașov am ajuns să lucrăm în domeniul aeronautic.

Ce rol a avut școala în determinarea evoluției dvs.?

Școala a avut un rol important în cristalizarea formării mele. Școala a fost principalul motor care mi-a transmis cunoștințe – din multe domenii de activitate – și mi-a lăsat libertatea să aleg ce-mi place și pentru ce am, să zicem, talent. Având un tată inginer, matematica și fizica au fost pe primul plan. Mi se păreau nu doar foarte interesante, dar și foarte necesare în a înțelege o serie întreagă de fenomene care se produc în natură. Am abordat și chimia, desigur, am ajuns să merg la olimpiade, inclusiv olimpiade naționale, și acestea m-au ajutat mult să mă simt în largul meu, în aceste domenii, respectiv matematică-fizică, în principal.

Am avut parte de profesori foarte buni, profesori care, pe lângă materia propriu-zisă, ne povesteau despre acea materie, ne povesteau despre personalități din lumea matematicii, fizicii, biologiei, chimiei, să nu mai vorbesc de literatură. Ne povesteau despre teoreme, cum au apărut ele. Ce i-a stimulat pe acei creatori de științe să abordeze acele domenii, ce probleme și-au pus, iar aceste lucruri ne-au determinat să recepționăm mult mai ușor toate cunoștințele care ne erau transmise și chiar să ne facă mare plăcere să aflăm lucruri noi, suplimentare, din acele domenii.

Interviu cu Dumitru-Dorin Prunariu, în *Tribuna învățământului*, decembrie 2020;
<https://tribunainvatamantului.ro/interviu-cu-dumitru-dorin-prunariu-o-tara-educata-este-o-tara-care-gaseste-mijloace-de-a-functiona-eficient/>

Subiectul I

(25 de puncte)

Răspunde, pe foaia de concurs, la fiecare dintre cerințele de mai jos:

1. Ilustrează, prin două exemple, o funcție a comunicării identificată în textul A. **4 puncte**
2. Menționează, pe baza textului B, o modalitate prin care școala contribuie la cultivarea talentului adolescentului Dumitru Prunariu. **4 puncte**
3. Prezintă o trăsătură a naratorului-personaj din textul A, menționând modalitatea de caracterizare. **4 puncte**
4. Explică, pe baza textului B, ce atitudine are elevul față de profesorii săi. **4 puncte**
5. Susține-ți opinia despre semnificația următoarei secvențe din textul A: *Îmi dădeam seama că, deși spusesem povestea asta cu aeromodelele de multe ori, în diverse contexte, nu am stat niciodată să o rumeg, să-ncerc să-nțeleg ce a însemnat pentru mine. Și totuși trebuie să fi-nsemnat ceva, de vreme ce mi-o amintesc atât de bine.* **4 puncte**

Notă!

Niciun răspuns nu va depăși 100 de cuvinte.

Pentru **conținut**, vei primi 20 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsurile vor fi formulate în enunțuri.

Subiectul al II-lea

(30 de puncte)

Imaginează-ți că ești naratorul-personaj din textul A. Redactează o pagină de jurnal, de 150-200 de cuvinte, în care să prezinți impresiile generate de participarea la prima ședință a cercului de aeromodele și în care să integrezi și următoarea secvență: *Eram total vrăjit, de parcă asistasem la un spectacol de magie.*

Notă!

Pentru **conținut**, vei primi 25 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Subiectul al III-lea

(35 de puncte)

Scrie un eseu structurat, de minimum 400 de cuvinte, *despre curiozitate ca mobil al cunoașterii.*

În redactarea eseului vei avea în vedere:

- precizarea legăturii între curiozitate și cunoaștere;
- prezentarea rolului curiozității în procesul descoperirii unui talent și în alegerea unei profesii, prin referire la textele date;
- evidențierea modalităților prin care poate fi stimulată curiozitatea unui adolescent, prin referire la textul A;
- corelarea unei valori transmise în unul din cele două texte date cu o valoare importantă pentru tine;
- valorificarea experienței personale/culturale pe tema dată.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi 30 de puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 5 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct; respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct).

Notă!

Respectarea, în eseu, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Punctajul pentru redactare se acordă numai dacă eseul are minimum 400 de cuvinte. Inserarea de citate critice necomentate sau nerelevante pentru tema dată atrage după sine neacordarea punctajului maxim.